

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 4. 2019
COM(2019) 218 final

ANNEXES 1 to 5

PRÍLOHY

k

**OZNÁMENIU KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU
A VÝBORU REGIÓNOV**

**Európa v máji 2019: príprava na vytvorenie jednotnejšej, silnejšej a demokratickejšej
Únie v čoraz neistejšom svete**

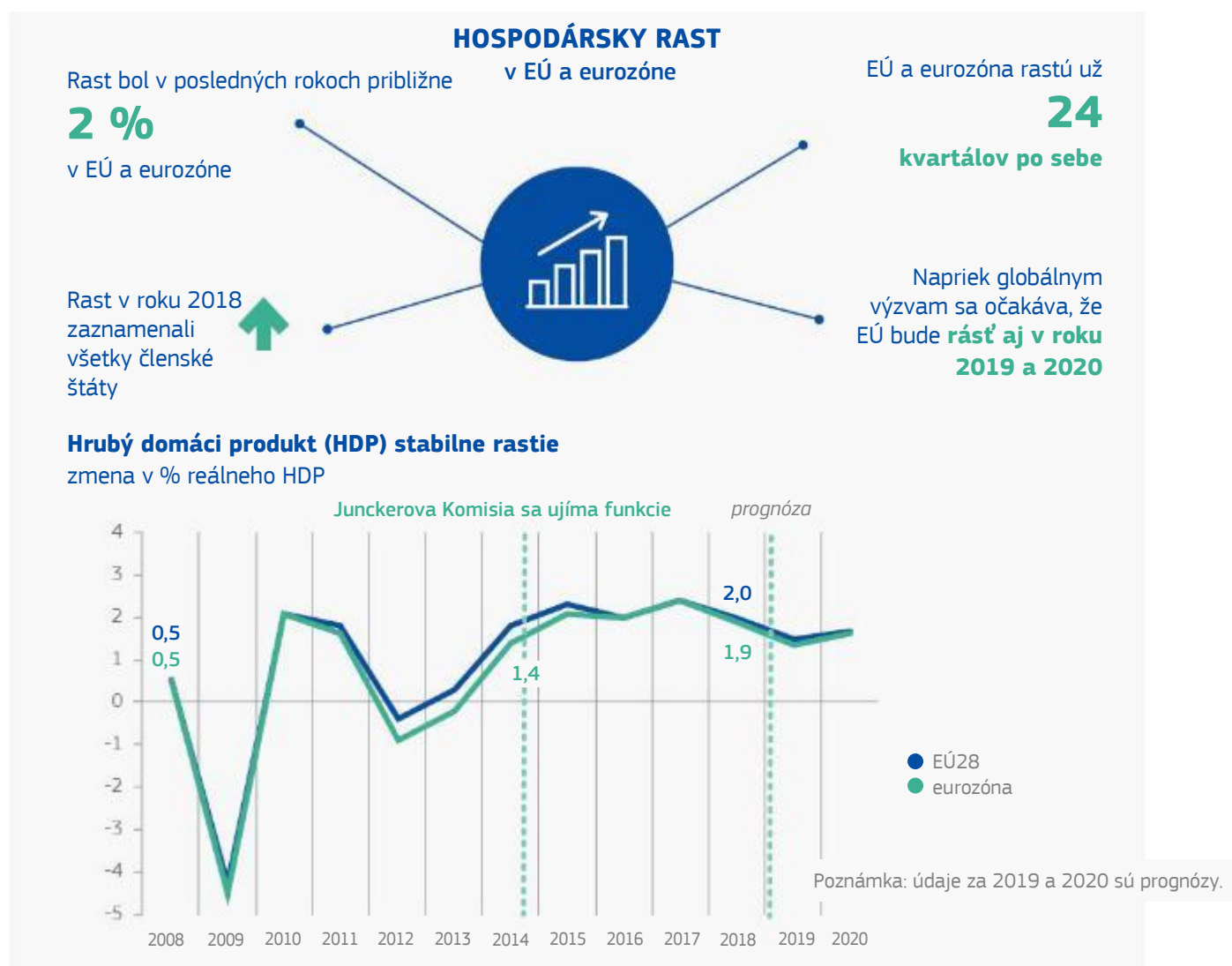
**Príspevok Európskej komisie na neformálne stretnutie lídrov EÚ27
v Sibiu (Rumunsko) 9. mája 2019**

Pokrok v hospodárskej situácii

Ambiciózny program EÚ pre zamestnanosť, rast a investície, ako aj jej práca na prehlbovaní jednotného trhu prispeli k výraznému oživeniu hospodárstva. Európske hospodárstvo rastie už šiesty rok po sebe. Od začiatku mandátu Junckerovej Komisie bolo vytvorených približne 12,6 milióna pracovných miest a nezamestnanosť dosahuje rekordné minimá tohto storočia. Plošne sa zlepšil aj stav verejných financií a opäť sa zmenšujú rozdiely medzi členskými štátmi v rozložení bohatstva.

ROBUSTNÝ RAST A ZVYŠOVANIE INVESTÍCIÍ

V posledných rokoch sa Európe podarilo zavrieť oživenie hospodárstva a prejsť k hospodárskej expanzii.

Zdroj: Európska komisia (Eurostat okrem prognóz).

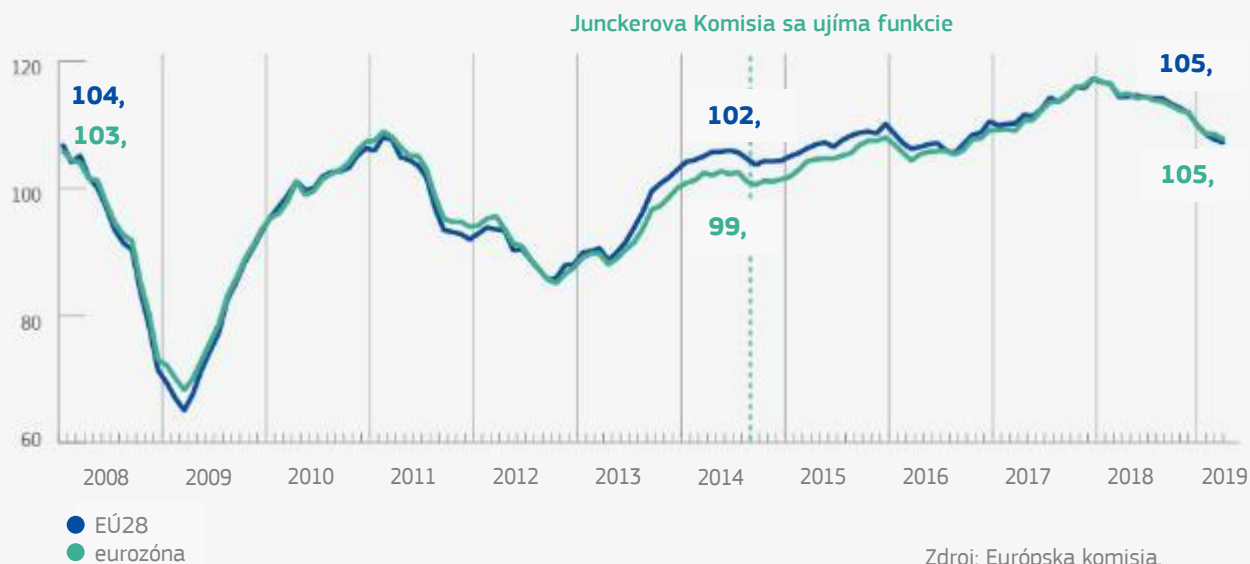
Európania vnímajú súčasný stav európskeho hospodárstva **pozitívne.**

49 %

38 % negatívne 13 % nevie odpovedať

Zdroj: Eurobarometer, jeseň 2018.

Indikátor ekonomického sentimentu je na vysokej úrovni

Investície sa vrátili na predkrízové úrovne a stabilne rastú

Do roku 2020 Junckerov fond prinesie:

500
mld. EUR
ďalších
investícií po
celej Európe

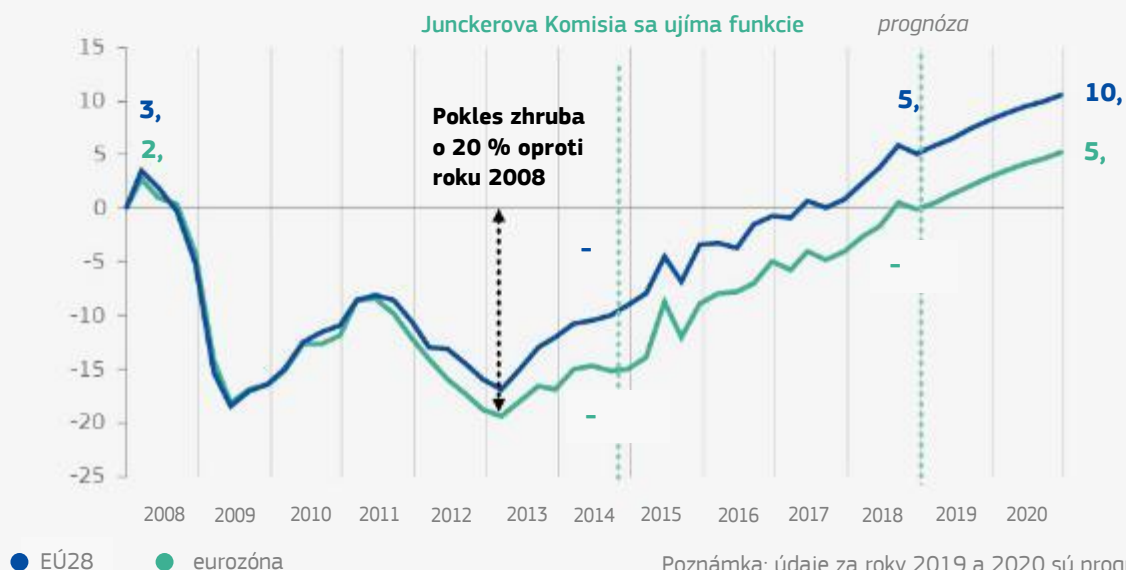

1,3 %
nárast
HDP EÚ

1,4
mil. miest

Investície ožívajú

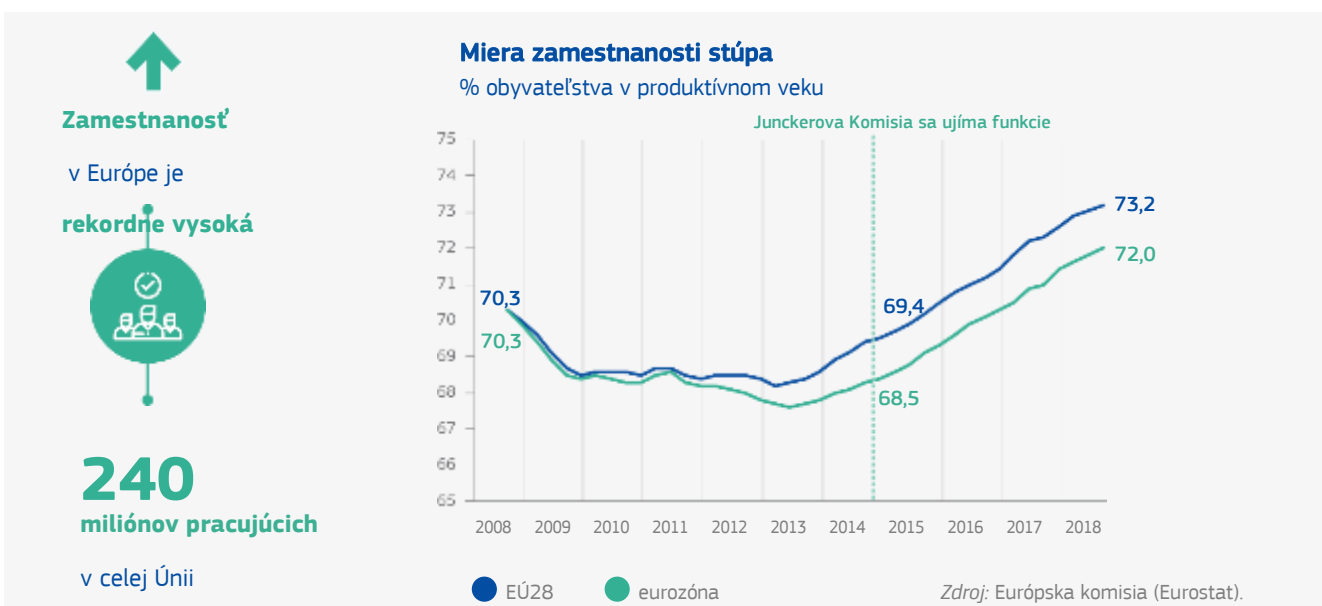
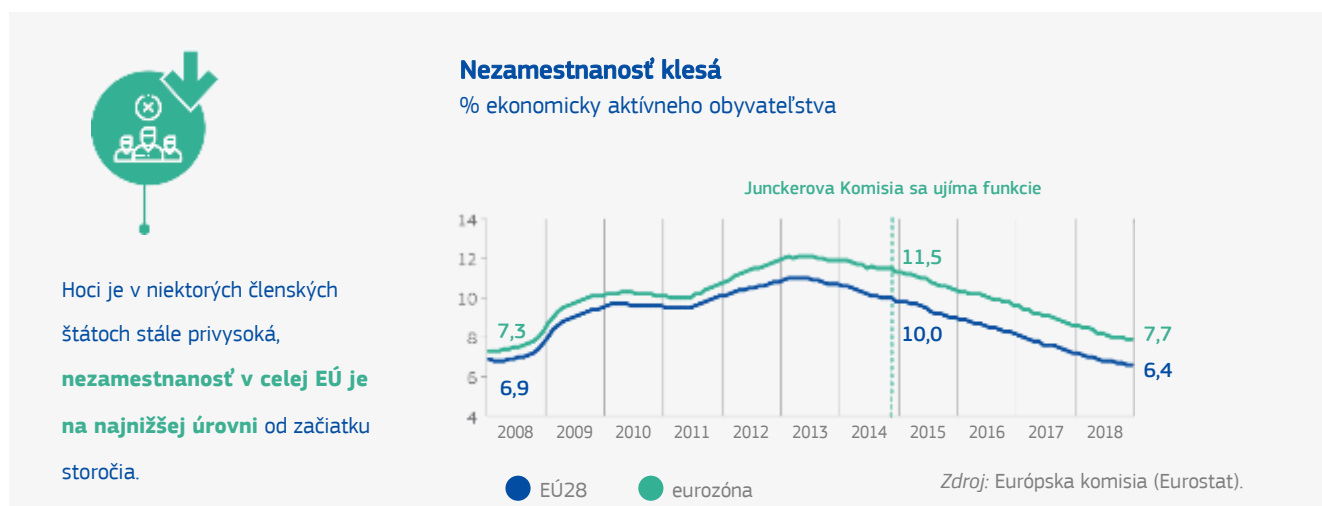
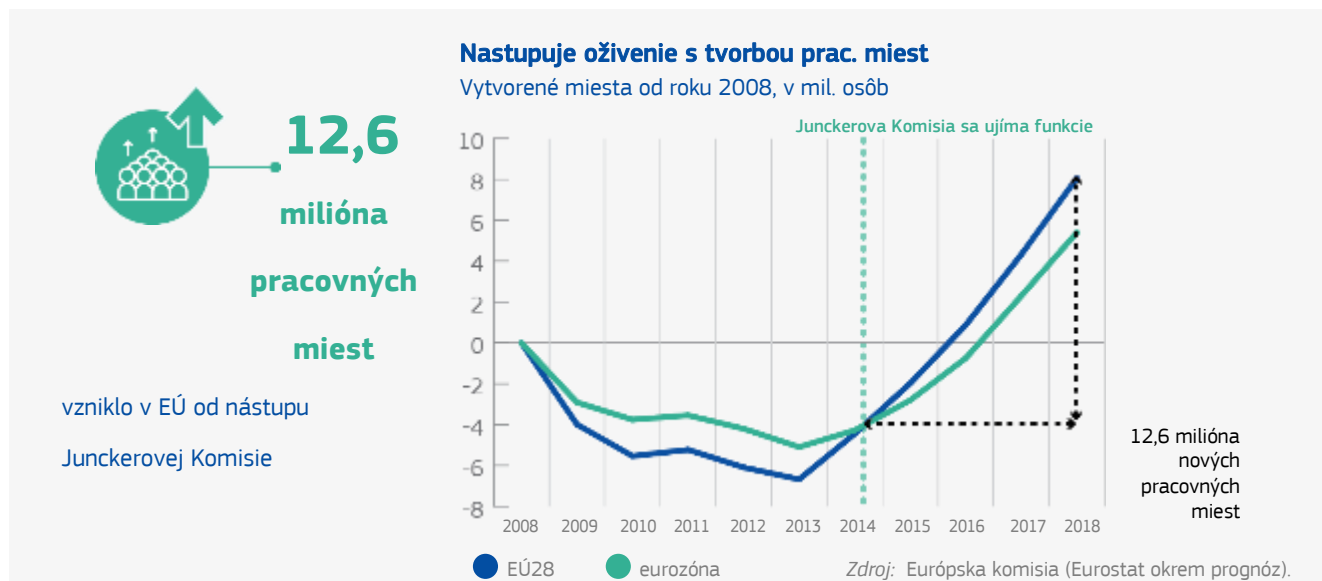
zmena úrovne investícií oproti roku 2008 v %

Zdroj: Európska komisia (Eurostat okrem prognóz).

VIAC A LEPŠÍCH PRACOVNÝCH MIEST

Hospodársky rast je len prostriedok na dosiahnutie cieľa. Rast pomohol dosiahnuť sociálnejšiu Európu.

ZDRAVÉ VEREJNÉ FINANCIÉ

Dosiahol sa významný pokrok v oblasti zdravia európskych verejných financií, ich udržateľnosti a schopnosti absorbovať budúce otrasy.

deficit verejných

financií v EÚ klesol z

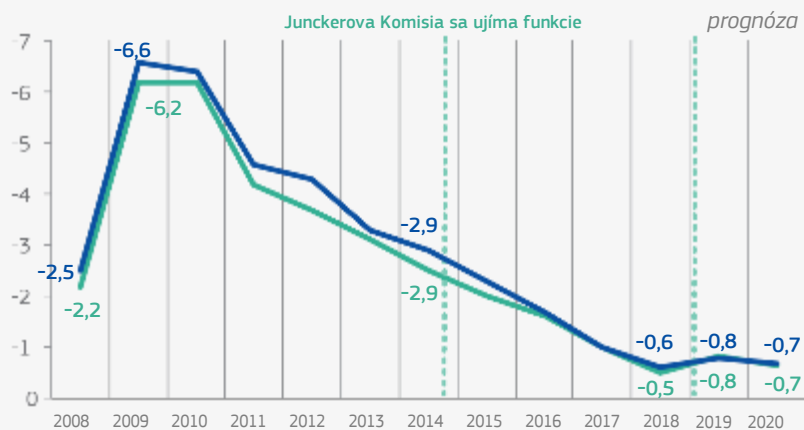
6,6 % → 0,6 %

2009

2018

Deficit verejných financií v krajinách EÚ klesá

% HDP

Poznámka: údaje za roky 2019 a 2020 sú prognózy.

● EÚ28

● eurozóna

Zdroj: Európska komisia (Eurostat okrem prognóz).

Pomer dlhu verejnej
správy k HDP klesá z

88,3 %

2014

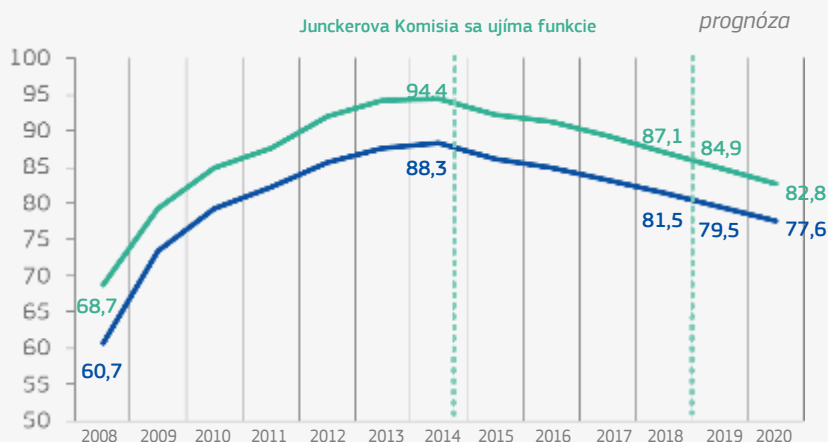
na

81,5 %

2018

Dlh verejnej správy má klesajúcu tendenciu

% HDP

Poznámka: údaje za roky 2019 a 2020 sú prognózy.

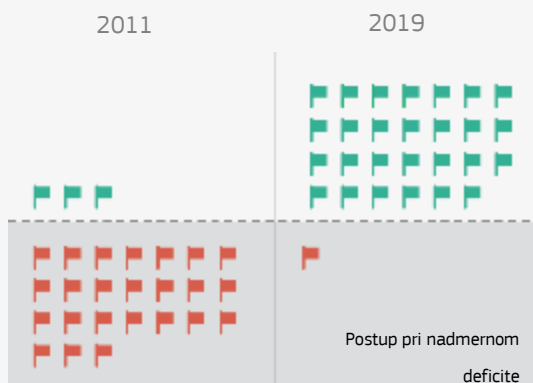
● EÚ28

● eurozóna

Zdroj: Európska komisia (Eurostat okrem prognóz).

členský štát momentálne
podlieha postupu pri
nadmernom deficite v rámci
Paktu stability a rastu,
pričom v roku 2011 ich bolo
24

Postup pri nadmernom
deficite

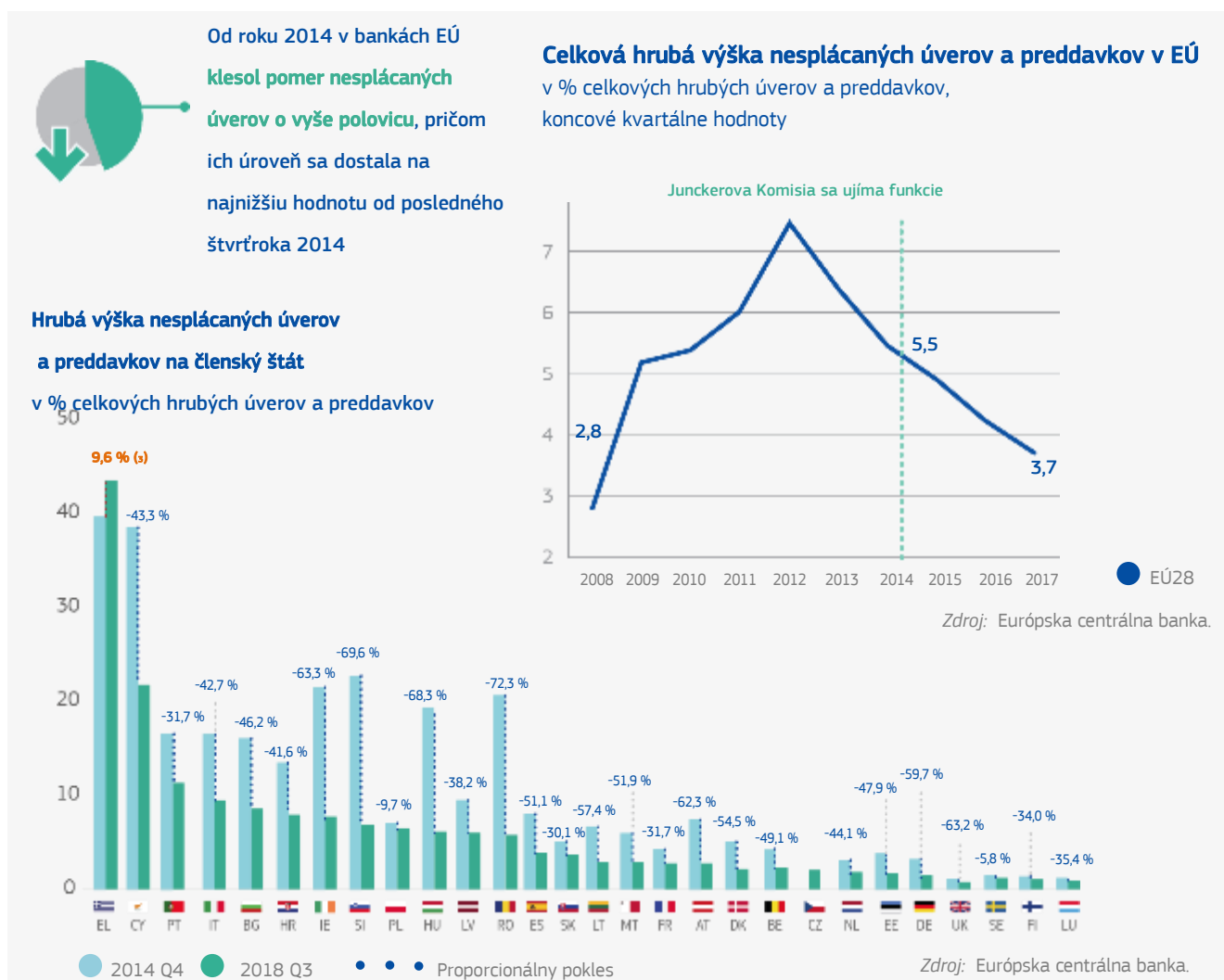
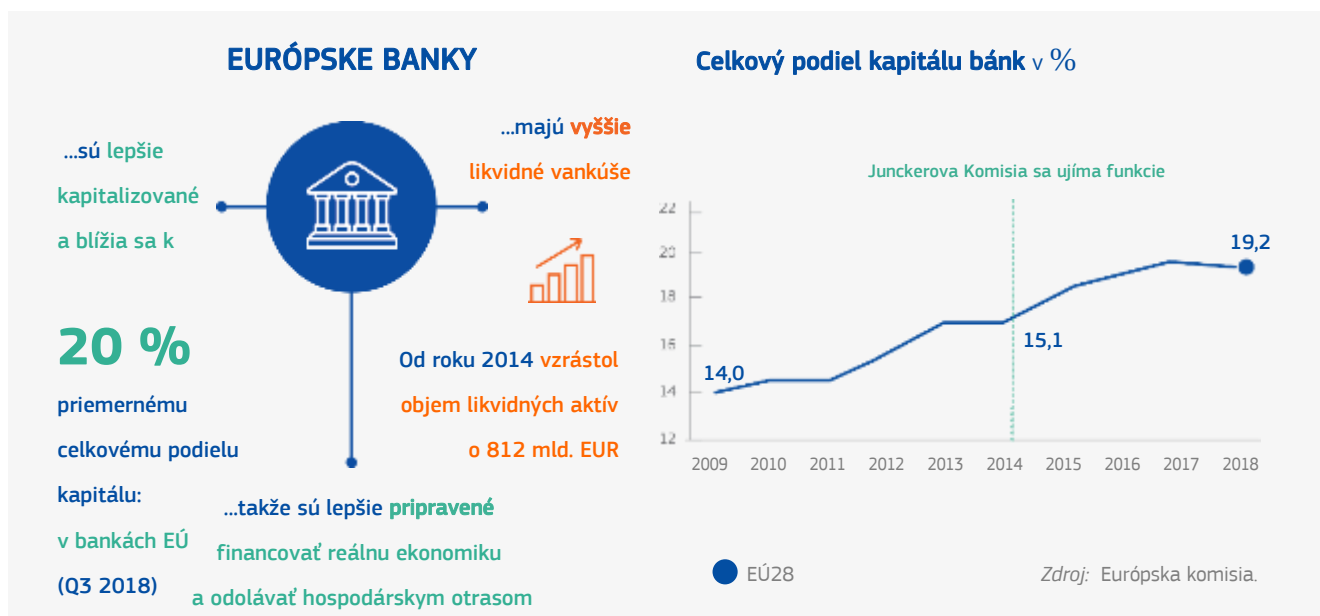
Využitie flexibility v rámci
pravidiel Paktu stability a rastu
umožnilo dosiahnuť primeranú
rovnováhu medzi uplatňovaním
zdravej fiškálnej politiky
a podporou rastu, a to najmä
prostredníctvom reforiem a
investícií.

Podľa odhadov využitie
flexibility posilnilo HDP EÚ za
posledné štyri roky o 0,8 %
a vytvorilo zhruba 1,5 milióna
pracovných miest.

Zdroj: Európska komisia.

ZLEPŠENÁ FINANČNÁ STABILITA

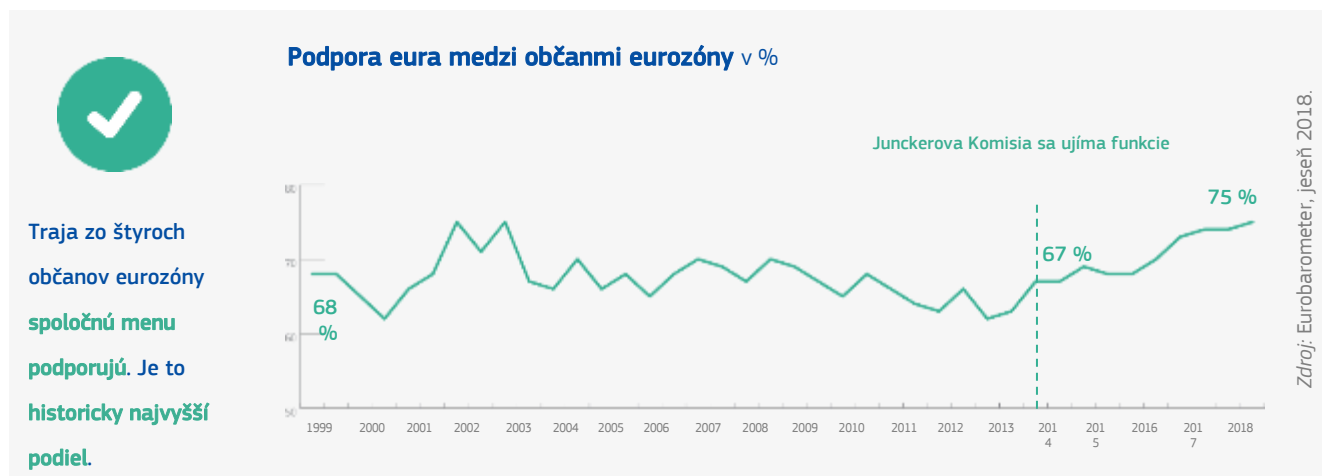
Viac než desaťrošie od finančnej krízy sú európske banky silnejšie, bezpečnejšie a lepšie zabezpečené.

(s) Po tom, ako v treťom kvartáli 2016 dosiahol pomer nesplácaných úverov v Grécku vrchol na úrovni 47,4 %, klesol v treťom kvartáli 2018 na hodnotu 43,5 %. Toto postupné zlepšovanie predstavuje zníženie o 8,1 %.

ÚLOHA EURA

Euro prináša stabilitu i citeľné výhody. Jeho globálny význam stále rastie.

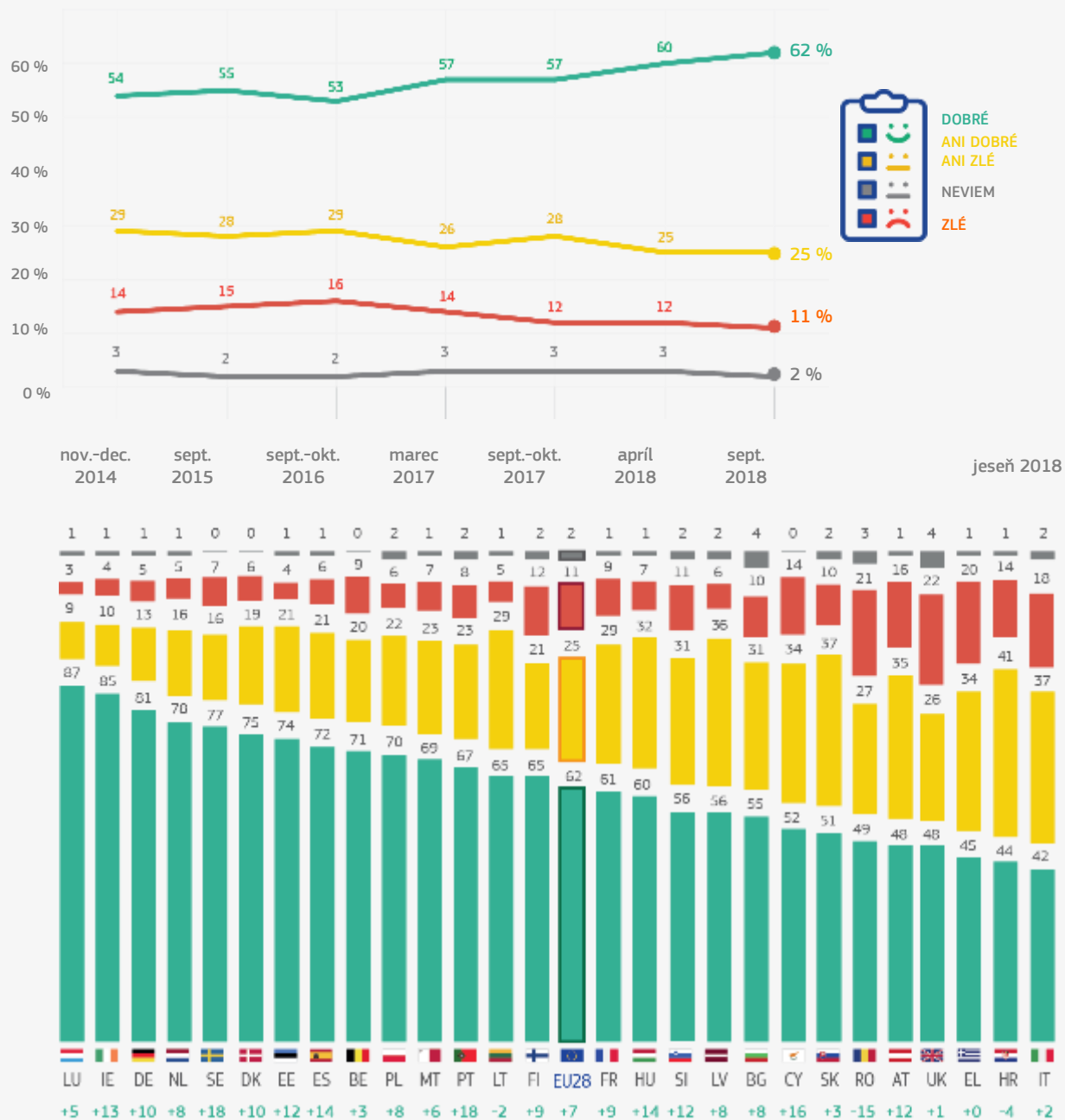
Verejná mienka EÚ v rokoch 2014 – 2019

Oproti roku 2014 je verejná mienka v roku 2019 naklonená Európskej únii priaznivejšie. Prieskumy Eurobarometra ukazujú rozsiahlu všeobecnú podporu európskeho projektu a jeho úspechov.

Členstvo v EÚ

Neustále rastúca väčšina Európanov je presvedčená, že členstvo v EÚ je pre ich krajinu dobré. Hodnoty sú najvyššie za posledných 27 rokov.

Myslíte si, že vo všeobecnosti je členstvo (našej krajiny)
v EÚ... ?

Porovnanie s posledným prieskumom pred brexitom (september 2015)

Ak by sa zajtra konalo referendum o členstve
(NAŠEJ KRAJINY) v EÚ, ako by ste hlasovali? (%)

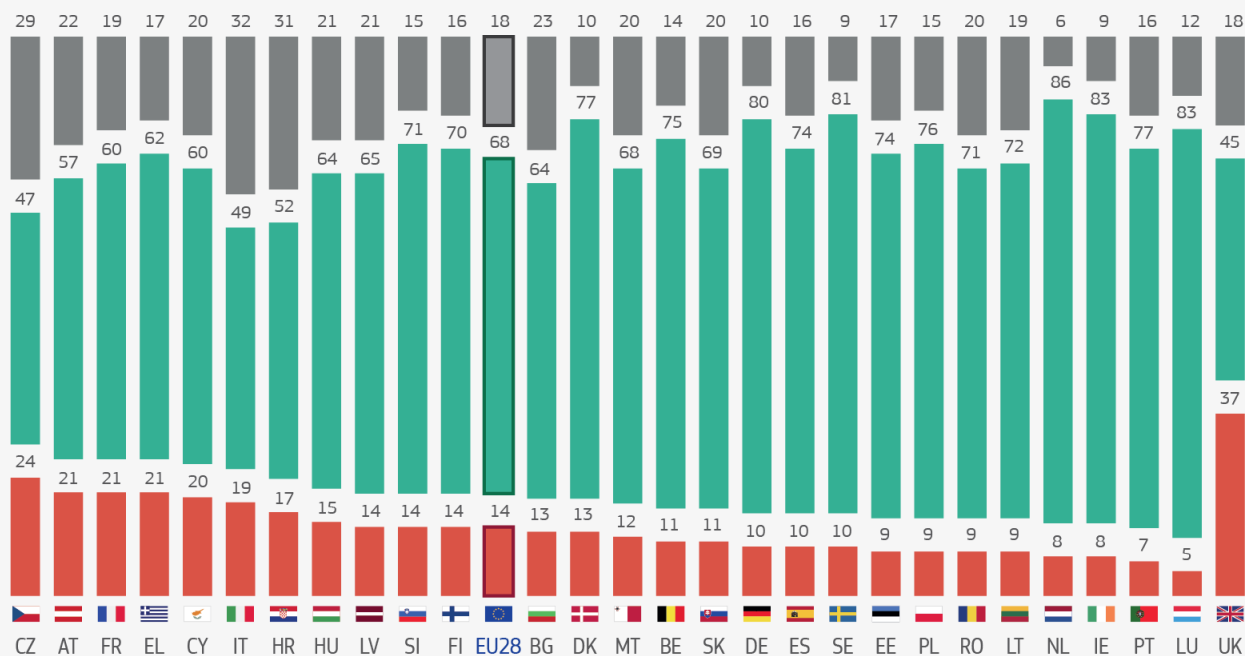

ZA ZOTRVANIE V EÚ

NEVIEM, ČO UROBIŤ

ZA ODCHOD Z EÚ

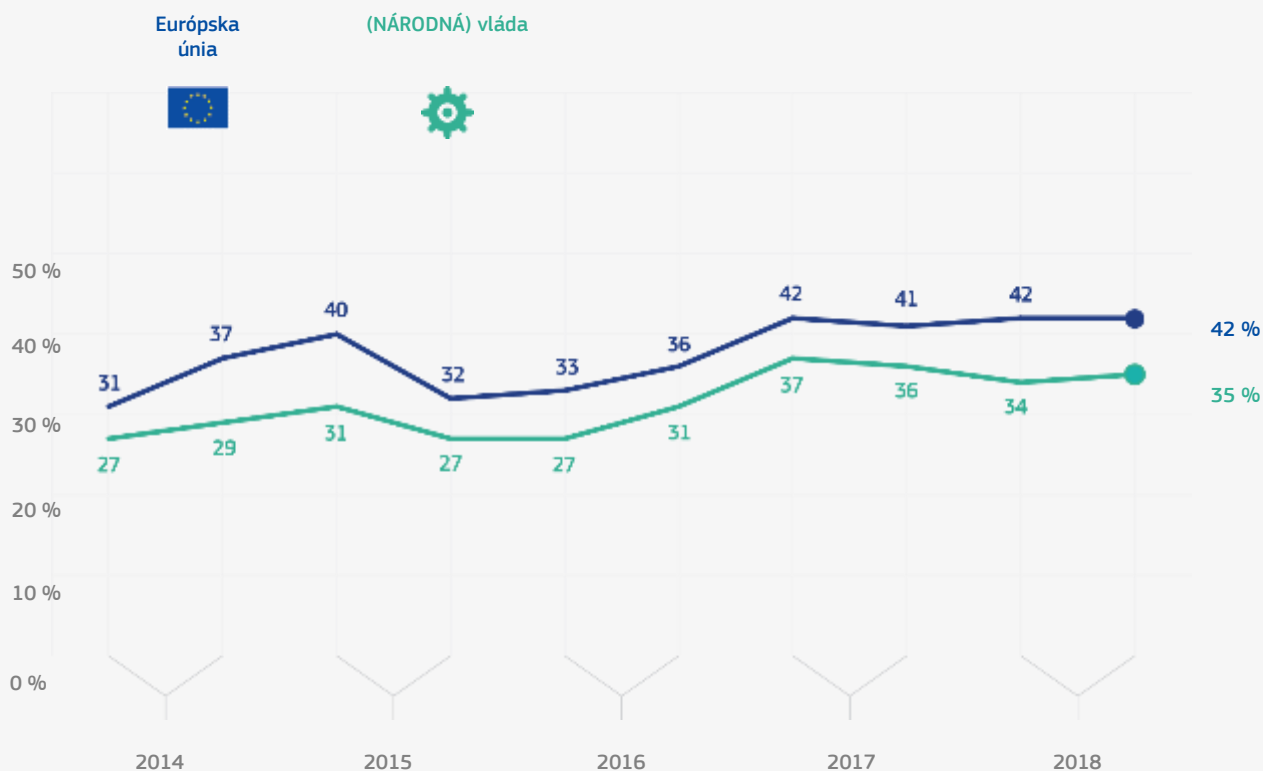
Zdroj: Eurobarometer 2019 (91.1), QA3.

Dôvera v Európsku úniu

Dôvera v EÚ je v priemere vyššia než dôvera v národné vlády.

„Týmto inštitúciám skôr dôverujem“

Nakoľko dôverujete určitým médiám a inštitúciám. Pri každom médiu/každej inštitúcii uveďte, či jej skôr dôverujete, alebo skôr nie.

Európska únia (%)

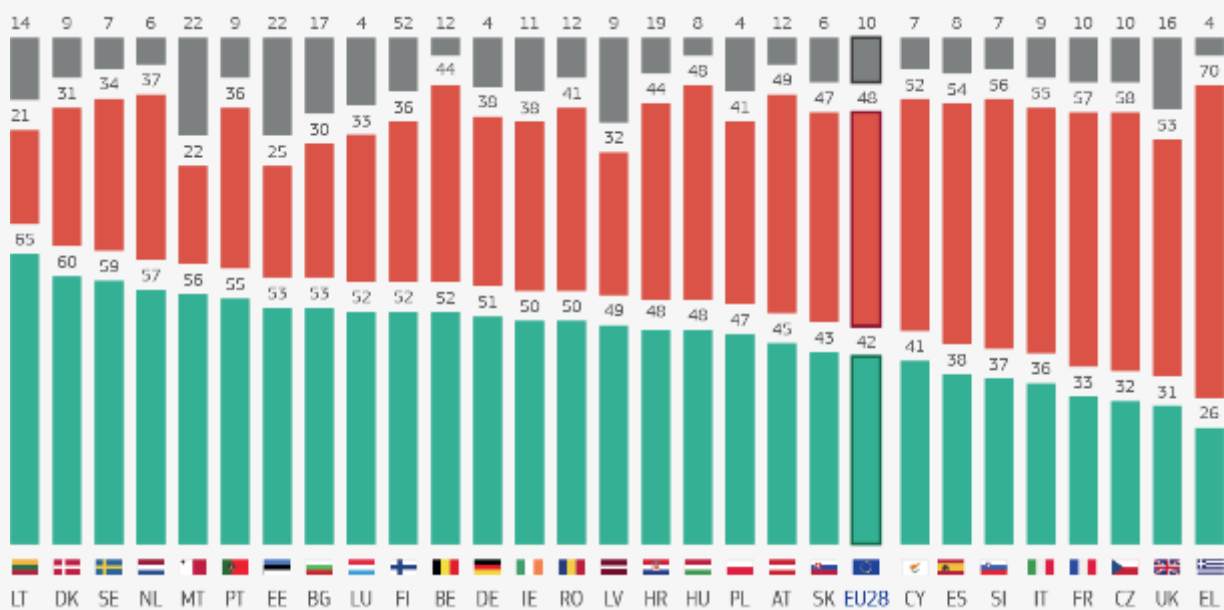

SKÔR DÔVERUJEM

NEVIEM

SKÔR NEDÔVERUJEM

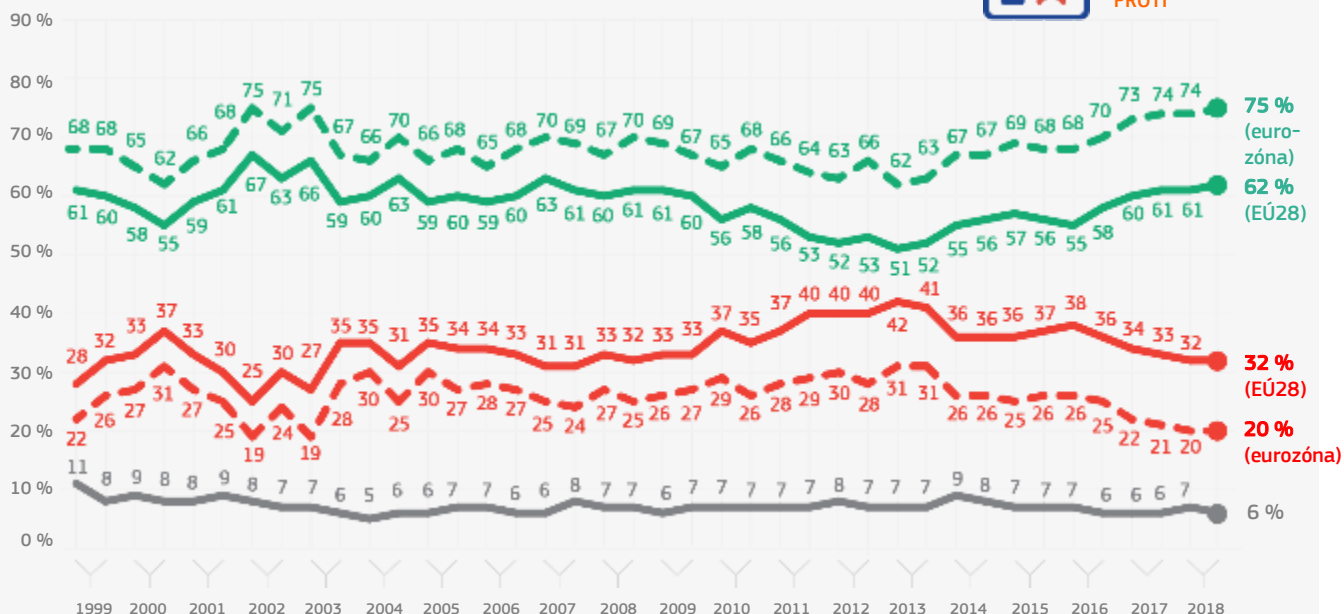
jeseň 2018

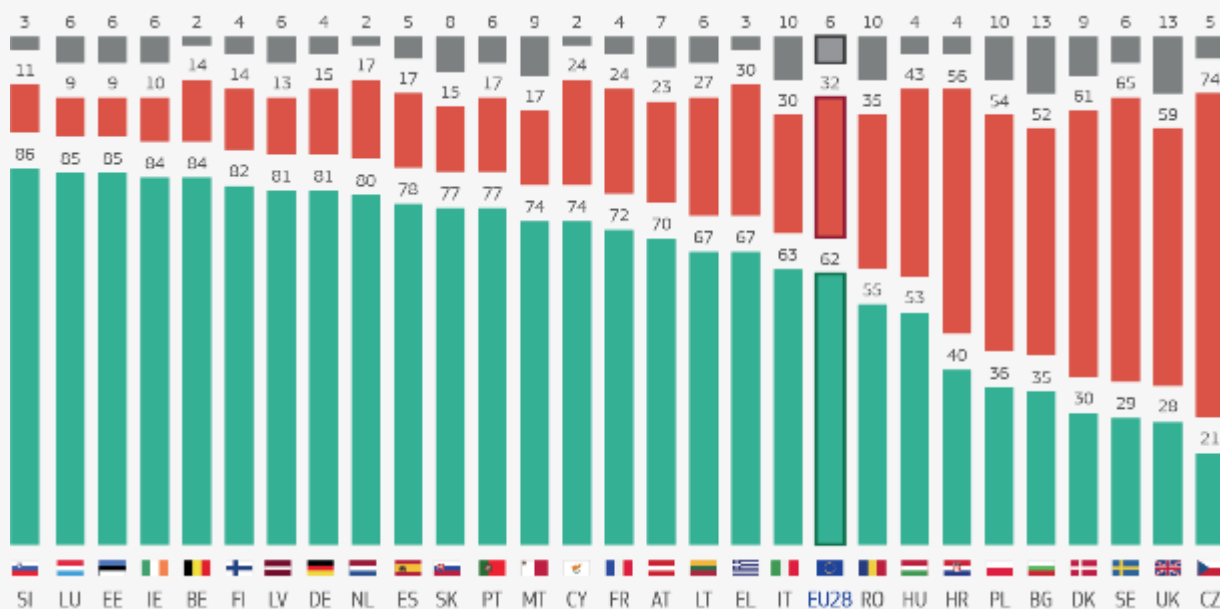
Podpora eura

75 % občanov eurozóny je za euro – ide o najvyšší podiel od jeho zavedenia.

Ste za európsku hospodársku a menovú úniu s jednou menou, eurom, alebo ste proti takejto únii?

jeseň 2018

Zdroje:

- štandardný prieskum Eurobarometra 90, jeseň 2018 (Európska komisia),
- prieskum Parlemeter 2018 (Európsky parlament).

Dvadsiatka najväčších úspechov EÚ v rokoch 2014 – 2019

1. Európsky fond pre strategické investície

Na oživenie hospodárstva po finančnej a hospodárskej kríze a zabezpečenie podmienok pre zamestnanosť a rast spustila Junckerova Komisia v roku 2014 Investičný plán pre Európu, všeobecne známy ako Junckerov fond. Jeho ústredným prvkom je Európsky fond pre strategické investície (EFSI). Mal tri ciele: zvrátiť klesajúci trend investícií odstránením prekážok brániacich investíciám; zviditeľniť investičné projekty a poskytnúť na ne technickú pomoc a efektívnejšie využívať obmedzené verejné finančné zdroje mobilizáciou súkromných investícií pomocou verejnej záruky.

Európske hospodárstvo rastie už šiesty rok po sebe. Vďaka EFSI sa už podarilo zmobilizovať 392,6 miliardy eur, ktoré sa investovali do malých a stredných podnikov a kľúčových oblastí ako infraštruktúra, výskum, energia z obnoviteľných zdrojov, životné prostredie a digitálne a sociálne projekty. Cieľom na rok 2020 je 500 miliárd eur, čo v EÚ celkovo prinesie 1,4 milióna nových pracovných miest. Program InvestEU má na tento úspech v nadchádzajúcom dlhodobom rozpočte nadviazať.

2. Využitie flexibility Paktu stability a rastu

Komisia v oznámení z januára 2015 uviedla, ako plánuje využiť flexibilitu vyplývajúcu z pravidiel Paktu stability a rastu. Tento prístup našiel podporu v Rade ministrov a Európe pomohol v oživovaní hospodárstva, keďže priniesol správnu rovnováhu medzi zdravými fiškálnymi politikami a podporou rastu, najmä prostredníctvom reforiem a investícií. Podľa odhadov využívanie tejto flexibility posilnilo HDP EÚ v posledných štyroch rokoch o 0,8 % a pomohlo vytvoriť 1,5 milióna pracovných miest. Verejný dlh zároveň v rokoch 2014 až 2018 klesol o 6,8 percentuálneho bodu a deficit EÚ sa v priemere znížil zo zhruba 3 % na 0,6 %.

3. Zachovanie členstva Grécka v eurozóne

Junckerova Komisia sa ujala funkcie po vypuknutí novej gréckej dlhovej krízy. Okrem podpory rokovaní medzi všetkými aktérmi Komisia v júli 2015 spustila aj plán na pomoc Grécku pri stabilizácii jeho hospodárstva a maximalizácii jeho využívania prostriedkov EÚ na podporu zamestnanosti, rastu a investícií, a to mobilizáciou až 35 miliárd eur pre Grécko z rôznych únijných programov financovania na roky 2014 – 2020. V tomto kritickom období sa zároveň mobilizoval krátkodobý preklenovací úver v objeme 7 miliárd eur z Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu, čo Grécko uchránilo pred vypadnutím z eurozóny. Komisia takisto ponúkla rozsiahlu technickú podporu s cieľom pomôcť vybudovať potrebné administratívne zabezpečenie. Využila na to svoju službu na podporu štrukturálnych reforiem zriadenú v roku 2015.

Grécko v auguste 2018 zavieslo svoj trojročný program makroekonomických úprav, ktorý celkovo poskytol úvery v objeme 61,9 miliardy eur na základe implementácie komplexného a bezprecedentného programu reforiem. Rast je už v pluse a na úrovni zhruba 2 % dosahuje desaťročné maximum. Hoci nezamestnanosť je stále vysoká, v porovnaní s najvyššími úrovňami takisto výrazne klesla. Na maximalizáciu podpory EÚ a zaistenie ďalšieho pokroku bolo zavedené posilnené monitorovanie.

4. Parížska dohoda o zmene klímy

EÚ zohrala vedúcu úlohu pri sprostredkovaní historickej, ambicióznej a globálnej Parížskej dohody o zmene klímy. 195 krajín sa dohodlo na jednoduchom celi: zanechať budúcim generáciám zdravšiu planétu a prosperujúcejšie, modernejšie a spravodlivejšie spoločnosti. EÚ je jedinou veľkou svetovou ekonomikou, ktorá plne premietla kroky na splnenie svojich záväzkov z Parížskej dohody do legislatívy, pričom v rámci prípravy na klimaticky neutrálne hospodárstvo do roku 2030 zníži svoje emisie skleníkových plynov aspoň o 40 %.

Ide o investíciu do našej prosperity a do príprav na udržateľné, klimaticky neutrálne a obehové hospodárstvo.

5. Zákaz jednorazových plastov

Na zníženie objemu 25 miliónov ton plastového odpadu, ktorý sa každoročne vyprodukuje, a zvýšenie miery recyklácie plastov, ktorá je dnes iba na úrovni 30 %, prijala EÚ prvú komplexnú stratégiu pre plasty na svete. V rámci nej sa zaviedli prísne opatrenia pre 10 plastových výrobkov, ktoré sa najčastejšie objavujú na našich plážach, ako aj pre opustený rybársky výstroj. Patrí sem zákaz určitých jednorazových plastov, ku ktorým sú bežne dostupné alternatívy, ako napríklad vatové tyčinky, príbory, tanieri, slamky, miešadlá alebo paličky na balóny. Tieto opatrenia ušetria emisie v objeme 3,4 milióna ton ekvivalentu CO₂, zníži sa znečistenie oceánov i jeho nežiaduce environmentálne dôsledky, a zároveň sa priblížime k skutočnému obehovému hospodárstvu.

6. Obchodné dohody EÚ s Japonskom a Kanadou

Dohoda o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Japonskom je historicky najväčšou obchodnou dohodou EÚ a vôbec prvou, ktorá zahŕňa záväzok v rámci Parížskej dohody o zmene klímy. Na EÚ a Japonsko spoločne pripadá takmer tretina celosvetového HDP. Vďaka dohode vznikne zóna otvoreného obchodu zahŕňajúca viac ako 600 miliónov ľudí. Dohodu doplnilo uzavretie dohody s Japonskom o vzájomnej primeranosti, čím vznikla najväčšia svetová zóna voľného toku údajov založená na vysokej úrovni ochrany.

EÚ zároveň uzavrela modernú obchodnú dohodu s Kanadou, ktorá kanadský trh s tovarom, službami a verejným obstarávaním otvára európskym spoločnostiam a pomáha chrániť pracovné práva a životné prostredie. Dohoda uľahčí a zlacní nárast exportu do Kanady najmä pre menšie firmy z EÚ.

Clá, ktoré sa v rámci oboch dohôd zrušili, ušetria európskym spoločnostiam až 1,59 miliardy eur ročne.

7. Spoločné vyhlásenie EÚ a USA z 25. júla 2018

Po náraste napätia v obchodných vzťahoch začali predseda Juncker a prezident Trump v Bielom dome 25. júla 2018 novú fázu obchodných vzťahov medzi EÚ a USA.

Obe strany sa dohodli, že neuložia žiadne nové clá, pričom sa budú usilovať o odstránenie všetkých existujúcich ciel na priemyselné výrobky a zintenzívnia spoluprácu vo viacerých sektoroch vrátane energetiky a regulačných otázok. Výkonná pracovná skupina EÚ – USA zriadená pri tejto príležitosti už pracuje na vykonávaní tohto spoločného vyhlásenia.

8. Vyhlásenie EÚ a Turecka

V nadväznosti na vyhlásenie EÚ a Turecka sa obe strany zaviazali poskytnúť humanitárnu pomoc utečencom – najmä tým, ktorí utekajú pred občianskou vojnou v Sýrii. Vďaka zlepšenému riadeniu migračných tokov klesol v roku 2018 počet príchodov vo východnom Stredozemí oproti roku 2015 o 90 %. EÚ zároveň v rokoch 2016 a 2017 podporila utečencov v Turecku sumou 3 miliardy eur a už sprístupnila 1,2 miliardy eur z ďalších troch miliárd na poskytovanie tejto kľúčovej podpory v budúcnosti.

9. Presídľovanie utečencov a Regionálny trustový fond EÚ

Úspešné programy EÚ v oblasti presídľovania pomohli od roku 2015 viac než 50 000 najzraniteľnejším ľuďom z celého sveta nájsť útočisko v EÚ. Členské štáty sa dokázali spoločne zamerať na prioritné regióny, ako sú sýrski utečenci v Jordánsku, Libanone a Turecku, či utečenci evakuovaní z Líbye. Minulý rok prijali členské štáty v podobe nového dobrovoľného úijného systému presídľovania s 50 000 miestami, ktorý navrhol predseda Juncker, najväčší kolektívny záväzok týkajúci sa presídľovania v histórii EÚ.

S cieľom zabezpečiť vzdelávanie, ochranu, zdravotníctvo a sociálno-ekonomickú podporu vyše dvom miliónom Sýrčanov mobilizoval Regionálny trustový fond EÚ 1,5 miliardy eur na financovanie 46 projektov v Iraku, Jordánsku, Libanone a Turecku.

10. Zabezpečenie hraníc EÚ

Výsledkom novej Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž je, že bolo nasadených vyše 1 600 príslušníkov pohraničnej stráže, aby pomohli strážiť vonkajšie hranice Únie v Bulharsku, Grécku, Taliansku a Španielsku. Dosiahla sa dohoda o návrhu Komisie, takže nasledujúcim krokom je ďalšie rozšírenie pôsobnosti tejto agentúry a jej posilnenie o vlastné vybavenie a stály zbor 5 000 príslušníkov pohraničnej stráže od roku 2021 a 10 000 príslušníkov najneskôr do roku 2027, ako aj silnejší mandát v oblasti návratov. Vďaka súboru nových vylepšených a interoperabilných informačných systémov budú naše hranice bezpečnejšie i pohodlnejšie pre cestovateľov. Systém vstup/výstup urýchli postupy pre cestujúcich *bona fide* a identifikuje prípady, kde existujú pochybnosti, zatiaľ čo Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia umožní efektívnejšie kontroly návštevníkov v bezvízovom režime pred cestou. Členské štáty si budú všetky relevantné informácie vymieňať v reálnom čase, aby sa zaistilo správne uplatňovanie pravidiel.

11. Núdzový trustový fond pre Afriku a vonkajší investičný plán

Núdzový trustový fond pre Afriku v hodnote 4,2 miliardy eur je jedným z najúčinnnejších nástrojov EÚ na financovanie projektov v oblasti migrácie a riešenie základných príčin nelegálnej migrácie. Doposiaľ bolo schválených 193 projektov v rozmanitých sférach počnúc hospodárskym rozvojom a správou vecí verejných cez zdravotnú starostlivosť až po migráciu – vrátane cielej pomoci na záchranu života ľudí, ktorí potrebujú ochranu. Vonkajší investičný plán, ktorý nadväzuje na skúsenosti z Junckerovho fondu, má navyše do roku 2020 v Afrike a susedstve EÚ mobilizovať verejné i súkromné investície v objeme vyše

44 miliárd eur. Vonkajší investičný plán a jeho Európsky fond pre udržateľný rozvoj sa zameriavajú na podporu investícií vo viacerých prioritných oblastiach ako: čistá energia; financovanie mikropodnikov, malých a stredných podnikov; poľnohospodárstvo a digitalizácia pre potreby inkluzívneho rozvoja.

12. RescEU, nový únijný mechanizmus civilnej ochrany

Európsku úniu postihlo mnoho katastrof, ktoré sú čoraz častejšie a komplikovanejšie a spôsobujú straty na životoch i ďalšie ničivé dôsledky pre občanov, podniky, komunity a životné prostredie. V roku 2018 zabili prírodné katastrofy v Európe takmer 100 ľudí. Zároveň sme boli svedkami prírodných požiarov v niektorých regiónoch Európy, ktorým sa doposiaľ vždy vyhýbali. Hospodárske náklady sú obrovské: v roku 2016 boli v Európe zaznamenané škody vo výške takmer 10 miliárd eur. EÚ musí tento problém riešiť, musí svojich občanov pred týmito katastrofami lepšie chrániť, posilniť a zlepšiť prevenciu a pripravenosť. V roku 2018 žiadali krajiny EÚ pomoc takmer desaťkrát – najmä pomoc pri lesných požiaroch a znečistení mora – ako aj zdravotnícku podporu. Z rezervy RescEU sa poskytujú kapacity civilnej ochrany pre ľudí zasiahnutých katastrofou, ktorí najviac potrebujú pomoc, v Európe i vo zvyšku sveta. Má slúžiť pre prípady, keď si krajina vyžiada rýchlu pomoc pri riešení katastrofy. Rezerva zahŕňa požiarne lietadlá a ďalšie zásahové prostriedky pre situácie, ktoré si vyžadujú napríklad rýchlu zdravotnú pomoc. V rokoch 2017 a 2018 bol mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany aktivovaný 52-krát.

13. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov

Všeobecné nariadenie o ochrane údajov, ktoré začalo platiť 25. mája 2018, nielen pripravilo Európu na digitálny vek, ale nastavilo aj nové globálne štandardy ochrany súkromia. Tento spoločný celoeurópsky zákon chráni základné právo občanov na ochranu údajov, pričom jednotlivcom a spoločnostiam umožňuje plne využiť príležitosti digitálneho jednotného trhu bez potreby absolvovať 28 rôznych nákladných a byrokratických postupov. Jeho prínos sa odhaduje na úrovni 2,3 miliardy eur ročne.

Občania majú teraz posilnené práva – napríklad právo na prístup k svojim údajom, právo na opravu, právo na zabudnutie a právo na prenosnosť údajov. Nové pravidlá zahŕňajú prísne sankcie a Európanov chránia pred zneužitím ich osobných údajov, napríklad v kontexte kampane Európskych volieb.

Podnikom reforma ponúka jednoznačnosť a konzistentnosť pravidiel, ktoré musia dodržiavať, a zároveň pomáha obnoviť dôveru spotrebiteľa. EÚ začína formovať pravidlá ochrany súkromia aj medzinárodne: vytvorila najväčšiu svetovú zónu voľného a zabezpečeného toku údajov s Japonskom, pričom na zákonoch o súkromí inšpirovaných novým európskym štandardom začali pracovať aj Argentína, Uruguaj, Kanada, Mexiko, India, Izrael, Kalifornia a Nový Zéland.

Od mája 2018 do januára 2019 prijali európske orgány pre ochranu osobných údajov 95 180 sťažností. Porušenie pravidiel môže viesť k vysokým pokutám: rakúska športová stávková kaviareň dostala pokutu 5 280 eur za nezákonné monitorovanie kamerovým systémom; nemecký prevádzkovateľ sociálnej siete musel zaplatiť 20 000 eur za to, že nezabezpečil údaje používateľov; a vo Francúzsku musel Google zaplatiť 50 miliónov eur, keďže nežiadal súhlas s reklamami.

14. Koniec roamingových poplatkov

Od 15. júna 2017 môžu všetci Európania pri cestovaní po EÚ volať, posilať SMS správy a surfovať na mobilnom internete bez dodatočných poplatkov. Úplné zrušenie roamingových poplatkov nasledovalo po desaťročí drastického a progresívneho znižovania cien v nadväznosti na roamingový návrh Komisie. V rokoch 2007 až 2016 klesli ceny za roaming o vyše 90 %. Európania režim „roamingu za domáce ceny“ okamžite využili: využívanie mobilných dát vzrástlo oproti situácii pred júna 2017 dvanásťkrát a telefonáty cestovateľov sa zdvojnásobili.

Od 15. mája 2019 sa dramaticky znížia aj ceny volania do zahraničia v rámci EÚ: najviac 19 centov za minútu hovoru a 6 centov za SMS, plus DPH – až desaťkrát lacnejšie než predtým.

15. Reforma smernice o vysielaní pracovníkov a Európsky orgán práce

Pracovníci by mali za rovnakú prácu na rovnakom mieste dostávať rovnakú odmenu. Aby sa tento základný princíp, ktorý je ukotvený v Európskom pilieri sociálnych práv, uplatňoval aj na vyše 2 milióny pracovníkov dočasne vyslaných do iného členského štátu, boli zreformované pravidlá vysielania pracovníkov.

Aby bolo presadzovanie všetkých pravidiel EÚ v oblasti mobility pracovníkov spravodlivé, jednoduché a efektívne, zriadil sa nový európsky orgán presadzovania práva. Európsky orgán práce bude podporovať spoluprácu krajín EÚ pri cezhraničnom presadzovaní príslušnej legislatívy Únie, čo zahŕňa aj podporu spoločných inšpekcií. Jednotlivcom a zamestnávateľom zároveň uľahčí prístup k informáciám o ich právach a povinnostiach, ako aj k príslušným službám.

16. Európska prokuratúra

V súčasnosti sa za účasti 22 členských štátov zriaďuje Európska prokuratúra, ktorá bude pomáhať chrániť peniaze daňových poplatníkov EÚ. Jej mandátom je vyšetrovanie a stíhanie trestných činov zahŕňajúcich finančné záujmy EÚ, ako napríklad zneužitie financií EÚ či cezhraničné podvody s DPH, ktoré daňových poplatníkov každoročne stoja minimálne 50 miliárd eur na ušlom príjme národných rozpočtov. V tejto oblasti ide o prevratnú zmenu roly EÚ, ktorá po prvý raz získava silný nástroj v oblasti presadzovania práva.

Komisia zároveň predložila iniciatívu, ktorá by dala Európskej prokuratúre dodatočný mandát na vyšetrovanie cezhraničných teroristických trestných činov. Keďže terorizmus nepozná hranice, Európa musí byť schopná stíhať teroristov koordinovanejšie a efektívnejšie.

17. Reforma smernice o plyne

Závislosť Európskej únie od dovozu zemného plynu sa prehľbuje. Tento trend bude pravdepodobne pokračovať, keďže domáca produkcia plynu klesá a iba čiastočne to vyvažuje pokles dopytu vďaka politikám energetickej efektívnosti a dekarbonizácie. V roku 2017 dosahoval čistý dovoz 74,4 % celkovej spotreby plynu v EÚ.

Reforma smernice o plyne zaisťuje uplatňovanie rovnakých pravidiel na celom území EÚ (na

mori i na súši) a umožňuje účinný dohľad nad uplatňovaním pravidiel jednotného trhu EÚ. Posilňuje transparentnosť i spoluprácu vnútroštátnych orgánov. Je to významný krok k fungujúcemu, transparentnému a konkurenčnému vnútornému trhu s plynom, kde sa všetci dodávatelia riadia rovnakými pravidlami EÚ.

18. Stála štruktúrovaná spolupráca a Európsky obranný fond

Pre nedostatočnú spoluprácu členských štátov v obrane strácame každoročne odhadom 25 až 100 miliárd eur. Európa má 178 zbraňových systémov (na porovnanie USA ich má 30), čo veľmi znižuje efektívnosť výdavkov na obranu. Preto EÚ zintenzívňuje svoju úlohu pri zaisťovaní bezpečnosti a obrany a buduje európsku obrannú úniu. Spustená bola stála štruktúrovaná spolupráca (PESCO), ktorej cieľom je posilniť bezpečnosť a obranu Európy a na ktorej sa podieľa 25 členských štátov EÚ. Európsky obranný fond už je realitou, pričom jeho prvé projekty podporujú cezhraničné investície do najmodernejších a plne interoperabilných obranných technológií a zariadení v oblastiach ako šifrovaný softvér a technológie bezpilotných lietadiel.

19. Dohoda o Severnom Macedónsku

Atény a Skopje sa v júni 2018 dohodli (Dohoda z Prespy) na urovnaní vzájomných sporov, aj pokiaľ ide o názov krajiny, čím sa vyriešil jeden z najstarších konfliktov v regióne. Severomacedónska republika platnosť tejto dohody formálne oznámila EÚ vo februári 2019.

Európska únia výrazne podporila túto historickú dohodu premiérov Tsiprasa a Zaeva v nadväznosti na rokovania pod záštitou OSN. Dohoda by nebola možná bez práce EÚ v danej krajine, ani bez nového stimulu a podnetu, ktorý v roku 2018 priniesla stratégia pre západný Balkán. Vyžadovala si politickú odvahu, líderstvo a zodpovednosť všetkých strán s cieľom vyriešiť jeden z najhlbšie zakorenených sporov v regióne. Obe krajiny túto jedinečnú príležitosť využili a sú príkladom zmieru pre celú Európu. Zároveň sa posilní európska perspektíva celého regiónu.

20. Reforma európskej iniciatívy občanov

Už vyše 9 miliónov Európanov dosiaľ podporilo niektorú z európskych iniciatív občanov a Komisia prijala konkrétne kroky – vrátane legislatívnych návrhov – v nadväznosti na tie, ktoré získali aspoň milión podpisov. Vďaka reformovaným pravidlám bude tento participatívny nástroj omnoho prístupnejší a jednoduchší. Pre občanov bude ľahšie zakladať a podpisovať iniciatívy. Vytvorila sa online platforma spolupráce, ktorá zabezpečuje poradenstvo a umožňuje občanom z celej Európy spojiť sa v záujme ich iniciatívy. Komisia zároveň organizátorom zabezpečí bezplatnú službu na získavanie podpisov online.

Neukončené záležitosti: 10 hlavných otázok EÚ, kde sa čaká na konečnú dohodu

1. Viacročný finančný rámec 2021 – 2027

Návrhy nového viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027, ktoré Komisia predstavila v máji a júni 2018, otvorili dvere modernejšiemu a efektívnejšiemu dlhodobému rozpočtu, ktorý EÚ pomôže zamerať sa na kľúčové priority.

Každé štvrté euro sa vynaloží na opatrenia v oblasti zmeny klímy a financovanie programov pre mládež, ako je program Erasmus, sa viac než zdvojnásobí.

Návrhy predstavujú víziu Únie, akú si želáme, ako aj pragmatický plán na jej dosiahnutie. Skutočne ide o pridanú hodnotu EÚ s ešte väčšími investíciami do oblastí, kde žiaden členský štát nedokáže konať samostatne alebo kde je spoločný postup efektívnejší. Preto sa na financovanie programov výskumu a inovácie, európskych strategických investícií, jednotného trhu a vesmíru vyčlení celkovo 187,4 miliardy eur a na financovanie vonkajšej činnosti 123 miliárd eur, financovanie riadenia hraníc a programov spojených s migráciou sa zvýši na 34,9 miliardy eur a výdavky na bezpečnosť a obranu sa zvýšia na 27,5 miliardy eur.

2. Reforma spoločného európskeho azylového systému

V oblasti migračnej politiky Európa v posledných rokoch urobila mnoho a dokázala prekonať krízu rokov 2015 – 2016. Stále však zostáva vytvoriť azylový systém, ktorý je plne účinný, humánny a schopný čeliť prípadným krízam v budúcnosti. Spoločný európsky azylový systém prináša spoločné minimálne normy pre zaobchádzanie so všetkými žiadateľmi o azyl. Jeho súčasťou je právny rámec pokrývajúci všetky aspekty azylového procesu, ako aj podporná agentúra – Európsky podporný úrad pre azyl (EASO). Súbor návrhov na reformu azylového systému, ktorý Komisia predložila v máji a júli 2016, vyvažuje solidaritu so zodpovednosťou. Opatrenia by mali pomáhať tým, ktorí hľadajú ochranu, vďaka jednotnejším podmienkam a jednoduchšiemu a rýchlejšiemu rozhodovaniu. Znížili by motiváciu k sekundárnym pohybam, odrádzali od zneužívania azylového systému a podporili efektívnejšie navracanie tých, ktorí právo zostať nemajú. Ujasnili a zefektívni by sa pravidlá na určovanie toho, ktorá krajina EÚ je zodpovedná za určitú žiadosť o azyl. Zároveň by bol lepšie štruktúrovaný a predvídateľnejší aj systém podpory členských štátov čeliacich neprimeranému tlaku. Modernizácia azylového systému, ktorý dokáže čeliť tlakom budúcnosti, nebola nikdy taká opodstatnená.

3. Ochrana súkromia na internete

Európa je svetovým lídrom v normách ochrany údajov, no jej pravidlá ochrany digitálneho súkromia sú veľmi zastarané – online služby dokážu sledovať našu komunikáciu na internete a deliť sa o ňu bez nášho súhlasu. Až 92 % Európanov oslovených v prieskume z roku 2016 uviedlo, že by sa mala zaručiť dôverynosť ich e-mailov a rýchlych správ. Návrh Komisie z 10. januára 2017 by túto ochranu zabezpečil.

4. Digitálne dôkazy a prevencia šírenia teroristického obsahu online

Zločinci zanechávajú digitálne stopy (v e-mailoch či dokumentoch uložených na cloude), ktoré môžu slúžiť ako dôkaz pred súdom. Návrh Komisie zo 17. apríla 2018 zahŕňa nové pravidlá prispôbené digitálnemu svetu, ktoré by polícia a justičným orgánom rôznych členských štátov uľahčili a urýchlili získavanie dôkazov potrebných na vyšetrovanie, stíhanie a odsúdenie zločincov a teroristov. Veľké internetové firmy ako Facebook, Twitter a Google v posledných rokoch zintenzívnili odstraňovanie teroristického obsahu. Rozsah tejto hrozby však narastá rýchlejšie než reakcia. Návrh Komisie predložený 12. septembra 2018 by poskytol jasný a harmonizovaný právny rámec na prevenciu zneužívania hostingových služieb na šírenie teroristického obsahu online zavedením povinnosti automatického odstránenia takéhoto obsahu do jednej hodiny.

5. Schengenský priestor – ochrana bezpečnosti i voľného pohybu súčasne

Treba aktualizovať pravidlá dočasného obnovenia kontroly hraníc v rámci schengenského priestoru. Návrh Komisie z 27. septembra 2017 by zaistil vhodnú rovnováhu medzi účinným riešením aktuálnych hrozieb vnútornej bezpečnosti a zaistením, aby kontroly na vnútorných hraniciach boli len výnimočné a aby neprimerane neobmedzovali voľný pohyb po Európe.

6. Moderné daňové pravidlá pre moderné hospodárstvo

Vďaka návrhu spoločného konsolidovaného základu dane z príjmov právnických osôb, ktorý Komisia predstavila 25. októbra 2016, by bolo podnikanie na jednotnom európskom trhu ľahšie a lacnejšie. Zároveň by sa odstavili mnohé možnosti vyhýbania sa daňovým povinnostiam, čo by pomohlo zaistiť rovnaké podmienky pre nadnárodné spoločnosti. Nešlo by o jednotné sadzby dane, o tých by si každá krajina EÚ naďalej rozhodovala sama. Medzinárodné pravidlá zdaňovania právnických osôb sú osobitne zastarané v oblasti digitálnych služieb. Návrh dane z digitálnych služieb, ktorý Komisia predložila 21. marca 2018, by lepšie ujasnil, že daň sa má platiť tam, kde sa vytvára zisk, aj keď tam veľké technologické spoločnosti nemajú žiadne fyzické zastúpenie. Vďaka návrhu jednotnej dane z pridanej hodnoty (DPH) v EÚ, ktorý Komisia predložila 18. januára 2018, by sa systém DPH stal odolnejším voči podvodom a chránil by príjmy verejnej správy.

7. Európsky systém ochrany vkladov a zabezpečovací mechanizmus pre jednotný fond na riešenie krízových situácií

Návrh európskeho systému ochrany vkladov, ktorý Komisia predložila 17. novembra 2015, by bol dokončením bankovej únie a kľúčovým prvkom finančného systému založeného na spoločnej mene. Doplnil by hospodársku a menovú úniu, posilnil ochranu zákazníkov bánk a ešte viac podporil stabilitu a odolnosť finančného systému v eurozóne i mimo nej. Zabezpečovací mechanizmus pre jednotný fond na riešenie krízových situácií – ktorý už je principiálne dohodnutý, no ešte nie funkčný – by prehĺbil dôveru v bankový systém EÚ poskytnutím úverovej linky pre fond, a zároveň ďalšou minimalizáciou rizika, že by banky v ťažkostiach museli podporovať daňoví poplatníci. Jednotný fond na riešenie krízových situácií je predbežne financovaný z príspevkov bánk eurozóny a má cieľový objem zhruba

55 miliárd eur. Veľkosť zabezpečovacieho mechanizmu bude zodpovedať veľkosti fondu.

8. Prístup k bezpečnej pitnej vode

Návrh o pitnej vode, ktorý Komisia predložila 1. februára 2018, vzišiel z historicky prvej úspešnej európskej iniciatívy občanov. Zlepšil by situáciu približne dvoch miliónov ľudí v EÚ. Dnes je riziku zdravotných problémov súvisiacich s vodou každoročne vystavených zhruba 5 % populácie EÚ (s veľkými rozdielmi medzi jednotlivými štátmi). Nedostatok vody zasahuje 11 % obyvateľstva Únie. Návrhom by sa zdravotné riziko znížilo pod 1 % a zabezpečil by sa prístup k vode pre všetkých. Bezpečnejšia voda z vodovodu by pritom zároveň znížila spotrebu fľaškovej vody, čím by sa ušetrili peniaze a znížil objem plastového odpadu i emisií CO₂.

9. Reforma koordinácie sociálneho zabezpečenia

V roku 2017 žilo alebo pracovalo v inom členskom štáte 17 miliónov Európanov (3,3 % obyvateľstva EÚ), čo je oproti situácii pred desiatimi rokmi takmer dvojnásobok. Interakcia pravidiel sociálneho zabezpečenia v rôznych krajinách EÚ je komplikovaná, čo zaťažuje pracovníkov, zamestnávateľov i správy sociálneho zabezpečenia. Návrh Komisie z 13. decembra 2016 by tieto pravidlá zjednodušil a posilnil spravodlivosť.

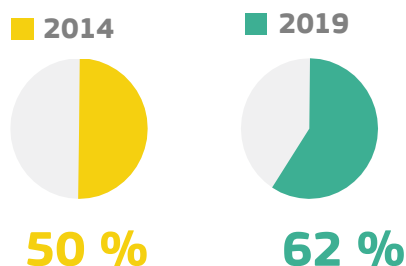
10. Nástroj medzinárodného obstarávania

Celosvetový trh verejného obstarávania dosahuje každoročne hodnotu zhruba 8 biliónov eur, no vyše polovica z neho je pre firmy z EÚ nedostupná – v tretích krajinách dostanú zákazky iba v objeme približne 10 miliárd eur. Otvorenie trhov by prospelo tvorbe pracovných miest i rastu v Európe a zároveň by znížilo náklady v dotknutých krajinách. Revidovaný návrh, ktorý Komisia predložila 29. januára 2016, by poskytol nový nástroj proti protekcionizmu mnohých krajín mimo Európy, pričom krajným riešením by bolo aj znevýhodňovanie firiem z protekcionistických krajín v súťažiach v európskych krajinách.

Hlavné údaje o EÚ v rokoch 2014 – 2019

Podpora EÚ

62 % podporuje EÚ – v porovnaní s 50 % pred začiatkom mandátu tejto Komisie

Zamestnanosť

Q4 2014 – 228 miliónov

Q4 2018 – 240 miliónov

240 miliónov ľudí v EÚ má prácu – v porovnaní s 228 miliónmi v Q4 2014

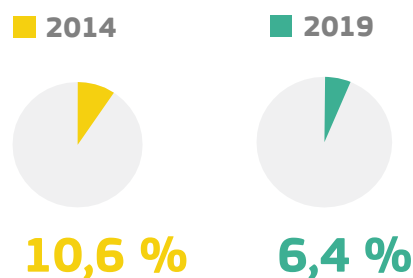

Euro

Euro používa alebo má naň naviazanú svoju menu **175 miliónov** ľudí v **60** krajinách po celom svete.

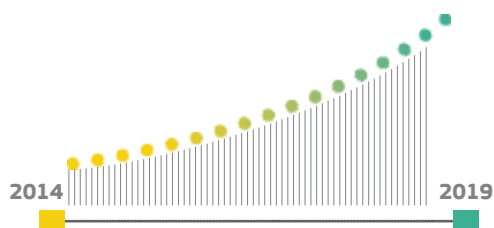
Nezamestnanosť

6,4 % nezamestnaných v marci 2019 oproti 10,6 % vo februári 2014

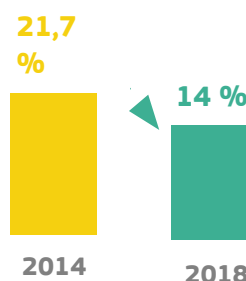
Hospodársky rast

6 rokov nepretržitého rastu

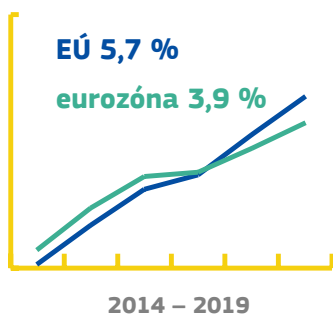
Nezamestnanosť mládeže

Nezamestnanosť mládeže v EÚ klesla z 21,7 % v roku 2014 na **14 %** ku koncu roka 2018

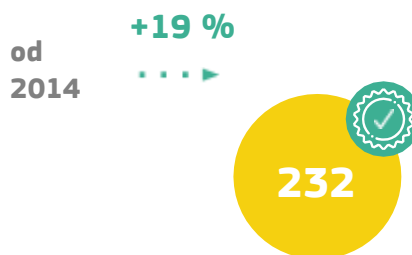
Mzdy

Mzdy klesli v nadväznosti na krízu, no zaznamenali výrazný rastový trend, najmä od roku 2017. V rokoch 2014 – 2019 mzdy vzrástli o **5,7 % v** EÚ a o **3,9 % v** eurozóne.

Zemepisné označenia

232 ďalších vín, destilátov a potravinových výrobkov (Choucroute d'Alsace – Francúzsko, Salam de Sibiu – Rumunsko, Cornish Pasty – Spojené kráľovstvo) získalo od roku 2014 ochranu podľa pravidiel EÚ proti nekalej súťaži, čo je nárast o **19 %**

Stabilné ceny

Od zavedenia eura v roku 1999 bola inflácia v eurozóne v **priemere 1,7 %**

Vývoz

36 miliónov pracovných miest v EÚ — **1 zo 7** — je podporené vývozom

Obchodné dohody

Nové dohody s **15 partnermi** (+4 uzavreté s ďalšími 13 krajinami)

Najväčší obchodný partner

EÚ je najväčším a **prvoradým** obchodným partnerom pre **80 krajín**, zatiaľ čo USA je hlavným obchodným partnerom iba pre 20 krajín

Podpora detí v núdzi

Od roku 2014 dali prostriedky EÚ príležitosť na vzdelávanie vyše **6,5 milióna detí** v 55 krajinách vystavených konfliktom a katastrofám

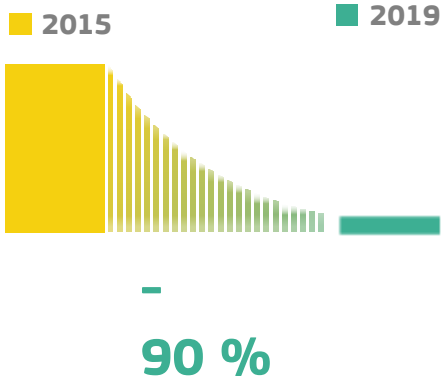
Rodová rozmanitosť v riadiacich funkciách

39,9 % riadiacich pozícií v Európskej komisii teraz zastávajú ženy, oproti 30 % v novembri 2014, čo je nárast o 30 %.

Migrácia

90 % zníženie nelegálnych príchodov od roku 2015

Väčšie využitie Schengenského informačného systému

Príslušníci polície a pohraničnej stráže využili Schengenský informačný systém v roku 2018 vyše 6 miliárd ráz – nárast o **200 %** oproti roku 2014. Výsledok: 267 239 nájdených záznamov s lokalizáciou hľadanej osoby alebo predmetu

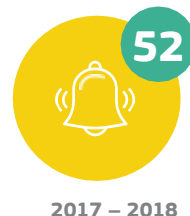
Európska rada pre výskum

5 500 špičkových vedcov získalo financovanie Európskej rady pre výskum (ERC), **4** z nich dostali Nobelovu cenu

Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany

V rokoch 2017 a 2018 bol mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany aktivovaný 52-krát

Emisie skleníkových plynov

znižené o **22 %** od roku 1990 do roku 2017, pričom HDP vzrástol v tomto období o 58 %

Udržateľné rybárstvo

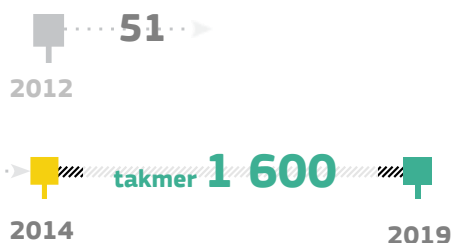
2014 – 27 udržateľne vylovených kvót

2019 – 59 udržateľne vylovených kvót

Počet kvót udržateľne vylovených v Atlantickom oceáne, Severnom mori a Baltskom mori sa od roku 2014 viac než **zdvojnásobil**

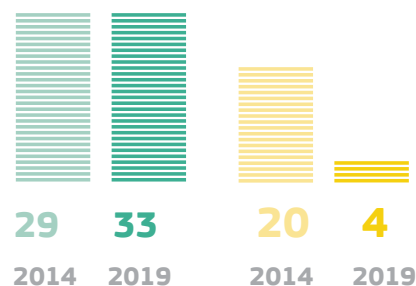

Dialógy s občanmi

Viac registrovaných európskych iniciatív občanov

Zaregistrované
nezaregistrované

Humanitárna pomoc EÚ

menej než **130 miliónov**

4 €

Za menej ako **4 eurá** na občana pomáha EÚ každoročne celosvetovo zachraňovať životy **130 miliónov ľudí**, ktorí sa ocitli v humanitárnej kríze

EÚ ako najväčší svetový rozvojový darca

74,4
mld. EUR
v 2018

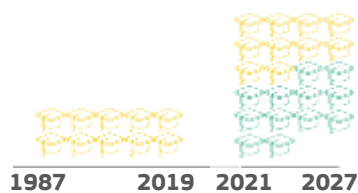

57 %

EÚ
a členské
štáty

Erasmus

Od roku 1987 sme na Erasmus vyslali 10 miliónov študentov, učňov a učiteľov

Na nasledujúci dlhodobý rozpočet EÚ navrhla Komisia zdvojnásobenie rozpočtu programu Erasmus.

V rokoch **2021 – 2027** by nám to malo umožniť podporiť **d'alších 12 miliónov ľudí**